

Vážení čitatelia, do redakcie nám posielate otázky, v ktorých sa pýtate na rôzne problémy strpčujúce život. O odpovede na ne sme požiadali kompetentné osoby a postupne ich budeme uverejňovať pod perovkou

SPÝTALI
SME SA

Mgr. Eriky Lavčokovej, asistentky primátora V. Krtíša, aká je v našom okresnom meste situácia s verejnými WC.

ZA
VÁS

"V súčasnej dobe je verejné mestské WC na autobusovom nástupišti. Mesto bude realizovať výstavbu nových mestských verejných WC na malej tržnici (pod Mestským úradom). Pôjde

o WC v protivandalistickom prevedení, čím chceme predísť zničeni novovybudovaného zariadenia. Výstavba sa bude realizovať v najbližších mesiacoch"

Mariána Vladoviča, zástupcu spoločnosti OZAREA news, s.r.o., sme požiadali o odpoveď na otázku, prečo musia zákazníci v jednotlivých programových balíkoch odberať a platiť aj za programy, ktoré vôbec nepozerajú. Či sa nedajú odberať iba jednotlivé programy.

Marián Vladovič odpovedal:

"Rozhodli sme sa, že nebude dávať vyjadrenie, lebo v krátkosti sa to napísať nedá a pre komunikáciu s našimi zákazníkmi máme vytvorené obchodné stredisko, takže naši klienti sa môžu obrátiť na nás každý pracovný deň od 8.00 do 18.00 hod."

SPÝTALI
SME SAZA
VÁS

Ak aj vás trápia niektoré problémy, môžete sa s nimi podeliť s nami v redakcii. Buď osobne alebo telefonicky na číslach : 047/4831 555, 48 303 42, 0918 59 65 65, 0902 302 102 alebo ich môžete mailovať na adresu: noviny.pokrok@stonline.sk. Vaše otázky položíme kompetentným a odpovede budeme postupne uverejňovať.

Jedna škola je už zmodernizovaná, druhá sa dokončuje

Spolu 2.899.372,98 eur stojí Mesto Veľký Krtíš rekonštrukcia a modernizácia jeho dvoch základných škôl. V rámci Regionálneho operačného programu, Infraštruktúra vzdelávania podalo projekty pre Základnú školu na Ul. J.A. Komenského a pre ZŠ na Nám. A.H. Škultétyho, ktoré boli úspešné.

Suma 1.350.786,92 eur predstavuje celkové oprávnené náklady projektu

"Rekonštrukcia a modernizácia ZŠ na Nám. A.H. Škultétyho 9". Škola sa zateplila, vymenili sa okná, dvere, strecha, zrekonštruovala sa telocvičňa ako aj časť kuchyne. Viac ako 600 žiakom tejto školy pribudla multimediálna učebňa, vynovili sa chemiko-fyzikálne učebne, vymenili sa podlahy, osvetľovacie telesá. V triedach pribudli skrinky a police. Škola má už aj bezbarierový vstup, ktorý uľahčuje cestu do školy aj žia-

kom s telesným postihnutím. Vďaka úspešnému projektu sú práce ukončené a stavba je skolaudovaná.

Celkové oprávnené výdavky pre projekt "Skvalitnenie vzdelávacieho procesu modernizáciou ZŠ, Ul. J.A. Komenského 4" predstavujú 1.548.586,06 eur. Škola je už taktiež z časti zateplená, vymenili sa okná na všetkých objektoch, zrekonštruovala sa telocvičňa aj kuchyňa. Žiakom tejto ZŠ pribudla multimediálna a jazyková učebňa. Upravili sa hygienické zariadenia. Práce pokračujú ešte interiérovými úpravami, zateplením ďalších objektov. Realizovať sa ešte budú bezbarierové vstupy. Stavebné práce by mali byť ukončené v júli, tohto roku.

-ERIKA LAVČOKOVÁ-

ZŠ Komenského

Všetkých kandidátov sme už oslovili a v prípade, že prejavia záujem o prezentáciu v našom týždenníku a budú sa chcieť uchádzať aj o hlasy vás, občanov okresu Veľký Krtíš, a súčasne čitateľov týždenníka POKROK nájdete ich v prílohe týždenníka POKROK - VOLEBNÉ NOVINY 2010, ktoré vyjdú 7.júna 2010.

Kandidáti nás môžu kvôli svojej prezentácii kontaktovať aj na t.č. 48 31 555, 0902 302 102 0918 59 65 65 alebo mailom: noviny.pokrok@stonline.sk .

Májovky už rastú - začala hubárska sezóna

Dobří hubári síce tvrdia, že huby možno nájsť po celý rok, ale príroda to asi všade neumožňuje. Daždívý apríl a teplé počasie vytvorili veľmi dobré podmienky pre rast májoviek. Nie sú to síce vychytené dubáky, ktoré už tohto roku našli v oblasti Gemera, ale sú vynikajúce.

Májovka je jedna z prvých húb, na ktorú sa skalný hubár teší. Deň čo deň preveruje lokality a prvé nálezy sú lepšie a radostnejšie. Pre niektorých je májovka stále záhadná a nezbierajú ju. Je typická svojou múčnou vôňou, veľmi hustými a tenkými lupenmi krémovobielej farby a pevnou, mäsitou dužinou. Májovky rastú veľmi hojne, väčšinou v početných zoskupeniach, takzvaných čarodejných kruhoch. Darí sa im na lúkach, v sadoch, záhradách, ale aj na okrajoch presvetlených lesov.

Hubári, ktorí zbierajú májovky majú už svoje miesta, o ktorých len tak ľahko nepovedia. Podobne ako Imrich Lentvorský z Modrého Kameňa. Má už svoje roky a tak huby už zbierať nechodí, čo ho veľmi mrzí, ale májovky mu rastú priamo za humnom. Stačí slabá hodinka a košík je plný.

Májovky sú veľmi chutné. Môžeme ich pri-

praviť s vajíčkami, použiť pod mäso, vložiť do polievky, urobiť ich na kyslo so smotanou, či dať aj na pizzu.

Jemná polievka z májoviek

Potrebujeme: 300 g májoviek, 50 g masla, 20 g hladkej múky, 40 g koreňovej zeleniny, 1/2 l vývaru z kostí (môže byť bujón), čierne mleté korenie, soľ, petržlenová vňať

Postup: Huby májovky nakrájame a dusíme niekoľko minút na polovici množstva masla. Z ostatného masla a hladkej múky urobíme svetlú zápražku, ktorú zalejeme vývarom a pridáme nakrájanú zeleninu. Vložíme opražené huby, dochutíme soľou, korením. Varíme do zmäknutia zeleniny. Ozdobíme petržlenovou vňaťou. Dobrú chuť!

- MÁRIA BALÁŽOVÁ -

Imrich Lentvorský s vnučkou sa tešia z košíka voňavých májoviek

BLAHOŽELANIE

"Vieme, ze dnes ruže patria Tebe, preto ich v duchu kladieme na Tvoj stól. Nech každý lupienok za nás šepká Ti, aby bol šťastný život Tvoj a mnoho lásky v ňom."
 Nádherých sedemdesiat rokov oslávi 18. mája naša drahá manželka, maminka a starká **IRENKA MAKŠIOVÁ** z Bušíniec.
 Všetko najlepšie jej zo srdca želajú:
 manžel, synovia Štefan a Zoltán s manželkami, vnúčatá Tímea, Viktória, Kristián, Sandrika a svatovci Dobrovci.

Nezabudnite blahoželať:

17.5. GIZELÁM, 18.5. VIOLÁM, 19.5. GERTRÚDAM, 20.5. BERNARDOM, 21.5. ZINÁM, 22.5. JÚLIÁM a JULIANÁM, 23.5. ŽELMÍRAM

NARODILI SA

9.5. Ladislav z Neniniec

OSUD SFÚKOL SVIEČKU ICH ŽITIA

30.4. Mária Johnová, nar. v r. 1929 z B. Bystrice, 1.5. Peter Gazdík, nar. v r. 1958 z V. Krtiša, 2.5. Ján Lacko, nar. v r. 1927 z M. Kameňa, 4.5. Ladislav Lupa, nar. v r. 1938 zo Zombora, Terézia Feranecová, nar. v r. 1930 z V. Krtiša, Tibor Sedmák, nar. v r. 1946 z V. Čalomije, 5.5. Anna Kvačeková, nar. v r. 1928 z D. Plachtiniec, 6.5. Pavel Kováč, nar. v r. 1934 z M. Čalomije, Helena Kollárová, nar. v r. 1932 zo Želoviec, Anna Miháliková, nar. v r. 1952 z Hrušova, 9.5. Apolónia Katolínová, nar. v r. 1923 z D. Plachtiniec

POZDVIHNIME ČAŠE NA ICH ZDRAVIE

17.5. Cecília Pliščíková, 18.5. Magdaléna Marcinekova, 19.5. Mária Popelářová, Ing. Margita Augustínová, 20.5. Zuzana Publířová, 21.5. Lýdia Bednářová, Terézia Šimoneková, MVDr. Karol Iboš

SMÚTOČNÉ OZNÁMENIE

"Veľký smútok a ticho dolieha na náš dom, veľmi nám mamička drahá, chýbaš v ňom. Už Ťa neprebudí slnko ani krásny deň. Ty si už v cintoríne spíš svoj večný sen. Len ten, kto stratil, koho mal rád, pochopí, čo je bolesť a žiaľ."

So zármutkom Vám oznamujeme, že nás 4.5.2010 navždy opustila po ťažkej chorobe **TERÉZIA FERANECOVÁ** z Veľkého Krtiša, vo veku 79 rokov.

Spomínajú: synovia Jaroslav, Ondrej, Lubomír a dcéry Darinka a Evka s rodinami.

SPOMIENKA

Smutných päť rokov uplynie 23.5.2010 od úmrtia našej milovanej manželky, maminky a starkej **LUBICI VLKOLEMSKEJ** z Bátorovej.
 S láskou spomínajú: manžel Ján, synovia Erik a Ján, dcéra Lubica a vnúčatá Denisko, Sofinka, Jessica a Jennifer.

SPOMIENKA

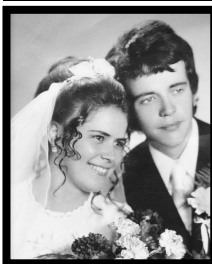

Jeden rok uplynie 25. mája 2010, kedy nás navždy opustila naša dobrá mamička, babka, prababka, svokra, priateľka a dobrá susedka **RUŽENKA SAUEROVÁ** z V. Krtiša.

Venujme jej tichú spomienku. "Naša zlatá maminka, vždy si mala pocit, že si neurobila dosť. Tvoja prítomnosť bola pre nás vzpruhou. Veľmi nám chýba Tvoj úsmev a nežný pohľad. Ostáva nám však nádej, že ak prívrieme oči, vidíme Tvoj obraz, začujeme Tvoj milý hlas, ktorý nám povie, ako nás všetkých ľúbiš, a že sa všetko na dobré obráti. Sme šťastní maminka, že si bola súčasťou našich životov. Bola si mimoriadna osobnosť, ktorá nás viedla životom. Mami, nikdy nezabudneme."

Spomínajú: syn Jozef s rodinou, dcéra Ruženka s rodinou a dcéra Jarka.

SPOMIENKA

"Už nepočuť po dome ockov a maminčin hlas, už viac neprídete medzi nás, deti a vnúčatá si nepohládite a nepoviete, drahí moji, malí sme Vás všetkých veľmi radi. V cintoríne dva kopčeky,

to je teraz domov Vás. S kytičkou kvetov budeme aj teraz pri Vašom hrobe stáť, a s Tebou, ocko drahý, k Tvojej 60-ke tichučko Ti priat. Dve srdcia na svete sme mali, ktoré dokázali nás milovať, aj keby láskou vzbudíť sme ich chceli, neozvú sa viac. Ten, kto Vás poznal, spomenie si, kto Vás mal rád, nezabudne."

So smútkom v srdci si pripomíname výročie úmrtia našej drahaj maminky **VIERKY FEDEŠOVEJ** zo Stredných Plachtiniec, ktorá nás opustila 4.2.1995, vo veku 42 rokov a ocka **JURAJA FEDEŠA** zo Stredných Plachtiniec, ktorý nás opustil 26.4.1996, vo veku 45 rokov.
 Spite sladko, rodičia naši, snívajte svoj večný sen.

V spomienkach sme pri Vás každý deň. S láskou spomínajú: dcéry Aneta a Jarmila, zaťkovia Drahomír a Peter, vnúčatka Peťko, Julka, Filipko, Sofinka, malá Veronka a mamička Zuzana.

SPOMIENKA

Život a smrť. Sú neoddeliteľnou časťou nášho pozemského bytia. Je to kolobeh, ktorý my ľudia nevieme ovplyvniť a ani zastrieť. Tak, ako sa strieda deň s nocou, tak sa strieda život so smrťou. Každý smrťou

predchádza život. Smrť nás môže, kedykoľvek a kdekoľvek zastihnúť i prekvapiť. Asi každý z nás sa skôr či neskôr zamyslí nad vlastnou smrťou. A toto zamýšľanie by malo vyústiť do snahy o prežitie nášho života v súlade so zásadami morálky a v súlade s Božou vôľou. Je ťažké, keď človeku zomrie blízka osoba po dlhej a ťažkej chorobe. No keď zomrie človek plný života, zdravý a mladý, je to bolesť ostrá a pichľavá a len veľmi ťažko opísateľná. Táto strata pri naša dlhý a hlboký smútok a žiaľ. Jedine, čo môže zmierniť túto bolesť je čas, dlhý čas utápania sa v spomienkach na zosnulého, na chvíle, ktoré trávil medzi nami, na pekné chvíle prežité s ním.

A tak dnes i my, rodičia, brat, priateľka, rodina, spolužiaci, kolegovia, priatelia i známi ticho smútime a spomíname na nášho nezabudnuteľného

Bc. **VLADIMÍRA FAJČÍKA**, ktorý nás vo veku 23 rokov navždy opustil 16. mája 2009.

Bol to inteligentný a cielavedomý mladý muž. Študoval a tento rok mal završiť svoje štúdium na Ekonomickej univerzite v Bratislave. Popritom pracoval a rozdával vókol seba lásku a pochopenie. Mal život plný plánov a predsavzatí. Jeho sny a plány do budúcnosti, však v jednom okamihu skrížila osudová chvíľa nepozornosti iného, na ktorú doplatil práve Vladko stratou toho najcennejšieho, života. Nie je nám viac umožnené stretávať sa s ním, fyzicky sa vo dotýkať, no nikdy, pokiaľ sme tu a žijeme, nestratíme možnosť byť s ním duchovne, myslieť na neho a pokojne s ním hovoriť, lebo ktosi raz povedal: "Nezomrel človek, ak na neho čo i len jeden žijúci spomína". Vladko, myslíme na Teba, máme Ťa veľmi radi a navždy zostaneš v našich srdciach. Pokoj v duši Tvojej!
 S láskou spomínajú rodičia a brat.

ÚRADY LÁKAJÚ ZLODEJOV

Zdá sa, že v našom okrese si zloději zobrali na paškál obecné úrady. Hlavné popri rieke Ipeľ sa tiahne stopa vylúpených úradov od Balogu nad Ipeľom, až po poslednú lúpež v Kováčovciach. Tu sa zloději v nedeľu v noci 9.5. vlámali do budovy OÚ cez okno a dverami vošli do kancelárie starostu. Z plechovej pokladničky ukradli 20,- eur v hotovosti, ale poškodením majetku spáchali škodu vo výške 300,- eur.

BUDE NA NOVÚ STRECHU?

Obohatiť sa na úkor obecného chceli aj doteraz neznámi páchatelia v S. Plachtinciach. Za budovou OÚ videli pozinkovaný plech, ktorý odcudzili. Jeho krádežou vznikla OÚ škoda vo výške 20,- eur.

VANDALI NEDAJÚ POKOJA

Tentoraz vyčíňali 7.5 na Venevskej ul. vo V. Krtiši, keď rozbili čelné sklo na zaparkovanom Citroene. Majiteľovi spôsobili škodu vo výške 160,- eur. mjr. Ing. Daňo Magula riaditeľ OO PZ V. Krtiš

Rodina, baníci i poľovníci sa rozlúčili s Petrom Gazdíkom

Na poslednej ceste odprevadili tragicky zahynuvšieho baníka Petra Gazdíka jeho manželka, Lubica, dcéra Vladimíra, syn Peter, blízka i vzdialenejšia rodina, kolegovia, priatelia i druhovia z Poľovného združenia V. Lom. Hlbokým žiaľom strápení pozostali vypravádzali nebohéno na jeho poslednú etapu pozemskej púte modlitbami, vznešenými chorálmi baníckych piesní i strelbou slávnostnej salvy loveckých zbraní, ktoré mal tak rád.

Príčina smrti nebohéno Petra, ktorý zahynul v Bani Dolina, a.s., prvého mája, ešte stále nie je známe. Ako nám

povedala hovorkyňa KR PZ B. Bystrica kpt. PhDr. Petra Vašková, laboratórne výsledky vzoriek, ktoré na rozbor poslala lekárka zo súdnej pitvy, ešte stále nie sú známe. Podľa P. Vaškovej ich lekárka uvedie až v konečnom súdnoznaleckom posudku, ktorý by mohol byť vypracovaný približne o mesiac. Ako sme už uviedli v minulom čísle, pítva preukázala smrť udusením, ale čo zapríčinilo udusenie, nie je zatiaľ známe. Vylúčený však bol CO2. Rodina Petra Gazdíka zostáva i naďalej v neistote, prečo a za akých okolností vlastne zomrel ich najbližší. -pg-

Petra Gazdíka na poslednej ceste vypravadili aj jeho kolegovia, ktorí v jeho osobe stratili nielen spolupracovníka, ale aj dobrého kamaráta a spoľahlivého človeka.

Želovčania si uctili obetavosť

Na znak úcty položili veniec vďaky k Pamätníku obetí I. a II. sv. vojny zľava starosta Ing. J. Makó, CSc. a Mgr. L. Gabriš, spolu s obyvateľmi Želoviec.

V deň 65. výročia skončenia II. sv. vojny, si aj v Želovciach pripomenuli útrapy krutých vojnových rokov. K pamätníku obetiam I. a II. sv. vojny položili pamätný veniec a zapálili sviečky. Slávnostné popoludnie ale v sobotu 8. 5. začalo sv. omšou, ktorú v kultúrnom dome celebrol Mgr. Ludovít Gabriš.

Omšu venoval práve obetavým bojovníkom za slobodu, ktorí v jej mene položili životy i obetavým mamám, ktorých sviatok - Deň matiek sme si pripomenuli v druhú májovú nedeľu. Po sv. omši sa veriaci zo zaplneného kultúrneho domu presunuli do parčíka pred o-

becný úrad k pamätníku obetiam I. a II. sv. vojny, aby si uctili ich pamiatku. Medzi obeťami celosvetových bojov sú zapísaní aj 40-ti Želovčania, ktorých príkorie vojnových rokov pripravilo o to najcennejšie - život. Život - to najcennejšie, čo môžu človeku dať jeho no-

sitelky - matky. Za obetavosť i lásku si matky uctilo aj vedenie obce Želovce na čele so starostom Ing. Júliusom Makóom, CSc. V spolupráci so žiakmi a učiteľmi ZŠ s MŠ pre matky, ale aj ostatných obyvateľov pripravila Obec pestrý kultúrny program a každej zo zúčastnených mám darovali malý darček. Sála kultúrneho domu sa postupne zaplňala, aby nakoniec "praskala vo švíkoch" pri vystúpení dua šoumenov Štefana Hruština a Juraja Chlebana. Vďační diváci ich odmenili opakovaným potleskom, ktorý bol povzbudením aj pre malých

škôlkárov, ktorí na pódiu vystriedali populárnu dvojicu. Pestrú kytičku uvitú z piesni, tancov i veršov, kytičku plnú hravosti, radosti a lásky si pre svoje mamy pripravili deti z miestnej ZŠ s MŠ pod vedením svojich učiteľov. Bolo to milé poďakovanie za lásku, opateru a obetavosť, ktorú svojim najmilším kvetom - deťom, mamy venujú v chorobe i zdraví, v šťastí i smútku, v bohatstve i biede. A ako to povedal aj starosta Ing. Július Makó, CSc.: **"PREPÁČTE A ĎAKUJEME, mamy naše drahé"**.

-P. GAŠPAROVIČ-

Š. Hruštinec svojim vystúpením roztancoval nielen deti na pódiu, ale žilky hrli takmer v každom v zaplnenej sále kultúrneho domu.

Na javisku sa vystriedalo niekoľko generácií vystupujúcich

Aj matky olovárskych synov a dcér sa pri príležitosti svojho sviatku stretli na peknom podujatí

Olovárske mamičky a babky s radosťou prijali pozvanie starostky obce Irmy Benkočovej, aby spoločne v nedeľu, 9.5. tr., oslávili Deň matiek. Pripravené stoličky pred pódium sa zaplnili krátko pred kultúrnym programom a mladší pochytila i miesta okolo hľadiska v očakávaní dobrej zábavy.

Úplne na úvod vystúpila starostka obce a poďakovala mamám i starým mamám za ich trpezlivosť a lásku, s akou sa venujú výchove detí i starostlivosť o rodinu, pri čom mnohé musia ešte zvládať aj pracovné povinnosti.

Ako prvý predstúpil pred divákov Tibor Csáki, profesionálny spevák z Budapešti, ktorí nielen rozospieval divákov, ale najmenších aj roztancoval. Po ňom vystúpila jeho speváčka kolegyňa Katalin Madarász, ktorej obdivuhodné spevácke vystúpenie ešte stúplo na cene, keď sa prí-

tomní dozvedeli, že čiperná pani na javisku o štyri roky dovŕši osemdesiatku. Divákov po vystúpení profesionálov potešili na javisku tunajšie deti - od najmenších škôlkárov až po školákov zo základnej cirkevnej školy, ktorých pripravili ich pedagógovia. Z materskej školy to boli riaditeľ Peter Huszár a učiteľka Alenka Mondoková a na základnej škole deti pripravila Šaróta Bernáthová. O darčeky pre ženy sa postarali kandidáti za poslancov do Národnej rady SR Béla Hrubík, Ing. Lóránt Gómory a Gyula Bodzsár. -jk-

Starosta Novej Vsi pripravil pre ženy pekný darček

Každá dobrá mama dieťa v žiali pohladká a urobí preň všetko na svete, aby ho upokojila. Preto je pre každé malé stvorenie tou najvzácnejšou bytosťou. Ako človečik rastie, objavuje vo svojom okolí aj ostatných ľudí. Mama ale pre každého človečika, hoci aj prekročí hranicu dospelosti, zostane symbolom lásky a pochopenia.

"Mama" - toto krásne slovo vyslovujeme každý deň a práve na Deň matiek si oveľa viac uvedomujeme jeho význam. Deň všetkých matiek si pripomenuli aj v Novej Vsi. Na sobotu, 8. mája, pozval do obecného kultúrneho domu všetky mamy, staré mamy, krstné mamy, ale i ženy, ktoré nie sú matkami, starosta Novej Vsi Štefan Paholík, aby im vzdal svoju úctu a vďaku. Pre všetky prítomné ženy všetkých vekových kategórií zarecitovali veselé básničky šikovných detúrence z materskej a základnej školy zo Sklabinej. Potom sa začalo divadelné predstavenie Divadla bez groša, pod režijnou taktovkou Mgr. Márie Hroncovej. Divákovi sa predstavenie s názvom Pozvanie na husacinu alebo tri hrste fazule veľmi páčilo a herci zožali silný potlesk.

Po skončení pestrého kultúrneho programu dobre padlo občerstvenie v podobe obložených chlebičkov, zákuskov a nealkoholických nápojov, ktoré pripravili Iveta Bošefová a Janka Jakabová, ktoré pomáhali aj pri obsluhu spolu s Ivanou Majánovou a Luciou Mlynárovou. Patrí im poďakovanie.

Z rúk starostu obce Štefana Paholíka dostala každá občianka voňavý karafiát a malú užitočnú pozornosť. Š. Paholík poďakoval a

by nebol život. Každá matka chce byť hrdá na svoje deti. Keď sú šikovné, šťastne žijú, pracujú a vedú spokojný život, tento pocit šťastia naplňa každú ženu.

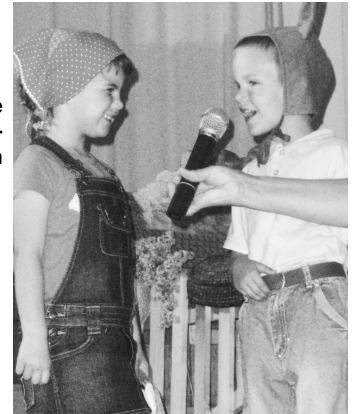

Novoveštanom sa predstavenie s názvom Pozvanie na husacinu alebo tri hrste fazule v podaní Divadla bez groša veľmi páčilo

poblahoželal spolu šesťdesiatipiatim ženám všetkých generácií.

- A aké má spomienky Š. Paholík na svoju mamu? **"Moja mama už nežije, ale mám na ňu tie najkrajšie spomienky. Bez mamy**

Moja mama bola pre mňa výnimočná, pretože ma vychovala. Snažil som sa jej lásku vracať, keď už bola v starobe a rád som sa o ňu postaral. Ako malý chlapec som s ňou prežil veľa pek-

Mamičky potešili aj ich ratolesti

ných chvíľ. Nikdy nezabudnem na výlety do Horných Plachtiniec, odkiaľ pochádzala. V pamäti mám, ako sme chodili na gaštany alebo do poľa. Moja mama ma veľmi veľa naučila a som jej za to nesmierne vďačný," - zakončil svoje spomienky Š. Paholík, ktorý so spolupracovníkmi a ostatnými občanmi opäť pripravili pre svojich občanov vydarené podujatie so sviatočnou atmosférou. Pekné spomienka naň pretrvávajú vo všetkých divákoch, nielen u žien, ktorým bolo určené. Ako hovorí Š. Paholík, dôležité je, aby bol v prvom rade občan spokojný. Keď to tak je, nesmierne ho to teší a dodáva mu energiu do ďalšej práce pre Novoveštanov.

- EDIT -

Nočná návšteva Vrbovčanov nepotešila

Vzrušujúce, nervózne a plné otáznikov bolo stredajšie ráno 5.5. pre Vrbovčanov. Dedinou sa rýchlo šírila zvesť, že v obci boli zloději. A to nie iba jeden, ale až dve skupiny. Zatiaľ, čo jedna skupina sa snažila získať nejaké peniaze v budove základnej a materskej školy, druhá sa vlámala do miestneho pohostinstva.

Riaditeľka ZŠ a MŠ vo Vrbovke Mgr. Z. Alakšová ukazuje poškodenie dverí na zadnom vchode, kadiaľ sa zlodějom pravdepodobne podarilo dostať do budovy školy.

"Cez sklenenú výplň vchodových dverí sa páchatelia dostali do miestnosti susediacej s výčapom," hovorí majiteľ Nándor Lavrík a pokračuje: **"cez ďalšie dvere sa dostali do výčapu, kde ukradli hlavne cigarety a alkohol."**

Celkovú škodu, ktorá mu vznikla poškodením majetku a krádežou, odhaduje N. Lavrík na takmer 500,- eur. Podľa vyjadrenia polície i majiteľa, zloději, ktorí sa vlámali do pohostinstva používali rukavice, zatiaľ čo páchatelia, ktorí sa vlámali do školy a škôlky, pracovali bez rukavíc.

Podľa doteraz zistených skutočností zloději hľadali hlavne pe-

Zloději sa zamerali na cigarety a alkohol, hovorí majiteľ pohostinstva N. Lavrík.

niaze, ktoré však v škole nenašli. Potom, ako sa po vypáčení dverí na zadnom vchode dostali do budovy, zamierili si to do riaditeľne. Vylámané dvere a porozhadzované veci svedčili o ich nevitanej návšteve. Nenašli tu však nič, čo by bolo pre nich zaujímavé. Ako hovorí riaditeľka ZŠ s MŠ Mgr. Zita Alakšová, páchatelia asi neboli príliš dôvtipní, ak hľadali finančnú hotovosť v škole či škôlke, ktoré všetky finančné úkony robia prostredníctvom bankových prevodov a peniaze v hotovosti si nenechávajú. Zloději skúsili šťastie aj v neďalekej budove MŠ, kde sa im podarilo zo zásuvky písacieho stola ukradnúť kovovú pokladničku. V nej mala učiteľka MŠ odložených svojich

5,- eur, ktoré jej zloději ukradli. Viac škody ale spôsobili zničením majetku ako krádežou peňazí a celkovo sa škoda vyšplhala na 250,- eur.

Ako nám povedali viacerí obyvatelia obce, vo Vrbovke si na podobné krádeže nepamätajú a dávajú ich do súvislosti s nedávnymi krádežami v susedných obciach - Kiarove, Kováčovciach, Bušinciach, či Želovciach. Niektorí z nich upozorňujú aj na obyvateľov Maďarska, ktorí sem začali vo väčšej miere prichádzať po zriadení turistickú lávku cez Ipeľ. Mnohí z nich, k nám chodievajú zbierať druhotné suroviny a niekedy vraj vezmú aj to, čo by chceli ich majitelia ešte využiť. **-P. GAŠPAROVIČ-**

PARTIZÁNI S NEMCAMI BOJOVALI V SZÉCSÉNYI

Už po tretíkrát usporiadali priatelia železnice a vlakov aj vďaka Železniciam SR (ŽSR) historickú spomienkovú jazdu vlakom z V. Krtíša cez Nógradszakál do Szécsényu v Maďarsku. Veľkokrtíšania, mali znovu možnosť okúsiť romantiku cestovania po železnici, ktorá na našom úseku pomaly zarastá kriačim. Aj vďaka priaznivcom z Bušíniec sa vagóniky vyrobené v rokoch 1914-1921, medzi ktorými nechýbal ani reštauračný vozeň, pomaly zaplnili a do Szécsényu, kde znovu usporiadali vlakovú parádu, prišiel vláčik pekne zaplnený.

Na stanici čakal na návštevníkov okrem viacerých historických i súčasných vozňov i obnovený pancierový vlak Štefánik, ktorý sa zúčastnil bojov v Slovenskom národnom povstaní. Okrem bohatého kultúrneho programu, kde vystúpili aj folklóristi z D. Strehovej čakalo na návštevníkov prekvapenie v podobe rekonštrukcie bojov medzi nemeckými vojakmi a partizánmi. Zaplnené nástupište stanice so zatajeným dychom sledovalo ukážku urputnej obrany ochrany stanice s nemeckou presilou, jej krátke ovládnutie nemeckými okupantmi a následné víťazné ťaženie partizánov, ktorí sa stanice zmocnili hlavne vďaka pomoci pancierového vlaku. Diváci obdivovali dobové uniformy, zbrane, ale hlavne obrnený vlak. Mohli si ho obzrieť zvonku i zvnútra a veru bolo čo obdivovať. Zaujímavosťou si až do popoludňaj-

ších hodín na programe, prípravnom tentoraz hlavne na železničnej stanici, našli vždy niečo nové. A aj keď z náročného a horúceho dňa odchádzali unavení, na spiatocnej ceste historickým vláčikom si mali čo povedať. Katalin Molnár z OZ Za výstavbu mostov na Iplí i Peter Oravec z Klubu historických vozidiel zo Zvolena, už rozmýšľali nad ďalším ročníkom historickej jazdy, ktorú pripravia znovu s veľkou pomocou ŽSR. Veď aj spomienková jazda na tejto trati si získava stále viac priaznivcov. Svedčí o tom aj množstvo milovníkov vlakov z celého Slovenska, Maďarska, ale aj z Čiech, Rakúska či Nemecka, ktorí si prišli odfotiť toto podujatie a hlavne vlaky. Škoda, ale, že priamo z V. Krtíša sa tohto roku historickým vláčikom chcelo odvieť sotva desať ľudí.

-P. GAŠPAROVIČ-

O predstavenie, ktoré pripravili organizátori na železničnej stanici v Szécsényi prilákalo divákov takmer z celej strednej Európy.

Na spiatocnej ceste si na úspešnú akciu v reštauračnom vozni historického vláčika vineou pripili Katalin Molnár a Peter Oravec, predseda Klubu historických vozidiel zo Zvolena.

Medzi účinkujúcimi sa objavila aj predsedníčka OZ Za obnovu mostov na Iplí Katalin Molnár v historickej uniforme zdravotnej sestry.

Na kolajisku sa rozpútali ľuté boje medzi Nemcami a partizánmi. Do akcie úspešne zasiahol pancierový vlak.

Návštevníci počas sviatočného dňa mohli pookriať pri rezkách tónoch rómskej muziky Ladislava Jonáša (druhý sprava) v jednej z reštaurácií v centre mesta.

Historický vláčik z tohtoročnej spomienkovej jazdy opúšťa železničnú stanicu vo V. Krtíši a priaznivci vlakov sa už môžu tešiť na to, čo im organizátori pripravujú na budúci rok.

HISTÓRIA NA CESTÁCH

Za svojimi návštevníkmi sa vybrala výstava o histórii Slovenského národného povstania po železničných koľajniciach po celom Slovensku i za jeho hranice. Prečo sa rozhodli pracovníci Múzea SNP pre tento krok vysvetľuje jeho riaditeľ historik Stanislav Mičev:

"Každý rok navštívi naše múzeum asi 25 000 ľudí. Vieme ale, že mnohí by aj chceli prísť, ale finančná situácia im to nedovoľí. Preto prostredníctvom železníc ideme za nimi my a návštevnosť je potom značne vyššia. Aj keď nevyberáme vstupné, ide o to,

aby výstavu videlo čo možno najviac ľudí."

Súčasnou výstavou je aj samotný pancierový vlak Štefánik, ktorý rekonštruovali pri príležitosti 65. výročia SNP v minulom roku. Tieto vlaky začali stavať v dielňach Slovenských železníc vo Zvolene 4. 9.

Vystavené exponáty o histórii SNP vo vagónoch historického vlaku priťahovali pozornosť divákov aj v Szécsényi

Najväčší záujem bol o zrekonštruovaný pancierový vlak Štefánik.

a parnej lokomotívy. Vo vlaku je originálny gufometný vozeň, tankový vozeň, replika delového vozna a replika plošinového vozna.

Okrem samotného vlaku je súčasťou putovnej výstavy aj 50 panelov, na ktorých Múzeum predstavuje his-

1944. Prvým bol Štefánik a na jeho stavbe po konštrukčnej stránke sa podieľali pplk. Štefan Čáni a npor. Hugo Wainberger. Vlak bol hotový za rekordných 14 dní a do prvého boja bol nasadený začiatkom októbra pri Starej Kremničke. Celkovo boli postavené 3 takéto vlaky - Štefánik, Hurban a Masaryk. Štefánik operoval na južnej časti frontu na trati Zvolen - Hronská Dúbrava a Zvolen - Krupina. Na stavbe vlakov neboli použité pancierové plechy v pravom slova zmysle, ale hlavnou ochranou vozňov bola štrková výplň medzi dvomi plechmi. Historický pancierový vlak sa podarilo zostaviť zo 4 vozňov

Riaditeľ Múzea SNP historik Stanislav Mičev

tóriu NP a výrobu pancierových vlakov. Kde všade mohli a môžu výstavu vidieť hovoriť S.

Mičev: **"Vystavovali sme v Košiciach, L. Mikuláši a v máji to ešte bude Žilina a Piešťany. V júni potom Trnava a Bratislava. Celý projekt ukončíme v septembri vo Zvolene. Súčasťou výstavy sú aj bojové ukážky, ktoré ale nerobíme všade. Boli v Košiciach a v Szécsényi a ešte budú v Piešťanoch a v Bratislave. Na záver vo Zvolene pripravujeme veľkú rekonštrukciu bojov priamo na mieste, kde pancierový vlak zasahoval počas SNP, neďaleko Dobrej Nivy."**

-P. GAŠPAROVIČ-

ROZTRHLI STE EUROBANKOVKU? NEVYHADZUJTE JU !

Možno sa to stalo aj vám. Prídeťte v niektorom z obchodov k pokladni, podáte pokladničke bankovku a zamrazí vás jej poznámka: "Túto bankovku vám nemôžem zobrať, je roztrhnutá!"

Pritom môže byť prelepená a vy ste si nič nevšimli. Keďže bankovky v našom štáte nemôžete tlačiť doma, museli ste ju tiež niekde dostať. Vydali vám ju možno práve v tom istom obchode, v ktorom vám ju teraz odmietli zobrať. Čo v takom prípade? Nuž, ak máte, zaplaťte druhou, ak nie, buď necháte nákup v obchode, alebo si v niektorom z bankomatov vyberiete novú bankovku a môžete ísť domov aj s nákupom.

Na druhej strane by vám však bankovku, ktorá je natrhnutá, alebo aj celkom roztrhnutá a je prelepená priesvitnou lepiacou páskou, nič z nej nechýba a nie je poškodený ochranný prúžok, v obchode mali zobrať. Ak však nemajú obchodné reťazce svoje vlastné, interné predpisy.

Poškodené bankovky si potom môžete vymeniť v niektorej z bánk. Ale nie za rovnakých podmienok. Podľa nás najlepšie z tohto pohľa-

du prístupujú k zákazníkovi v pobočke OTP banky. Na naše otázky ochotne odpovedali a mierne poškodenú bankovku, (ak je natrhnutá, alebo aj celkom roztrhnutá, prelepená priesvitnou lepiacou páskou a nechýba vám z nej viac ako 1 cm²) vám ochotne vymenia aj bez poplatku. Pri väčšom poškodení sa vyberá poplatok, ktorý sa vypočíta podľa nominálnej hodnoty bankovky. Ani v Slovenskej spořitelni, a.s., nerobili tajnosti s odpoveďami o poškodených bankovkách. Ako sme sa dozvedeli, poškodené sú najmä bankovky, ktoré sa k nám dostanú z iných krajín, vydané ešte pred vstupom Slovenska do eurozóny. Najmä z Talianska a Francúzska. Navyše bankovky z Talianska bývajú často popísané. Bankovky vám tu ale vymenia za poplatok 1,66 eura a musíte preukázať, že ste ju dostali v ich bankomate.

Za poplatok 1,33 eura vám poškodenú bankovku vymenia aj vo VÚB, ale odpovede na otázky získate iba veľmi ťažko, aj keď majú zákaznicke centrum. Na naše otázky nechceli, alebo nevedeli odpovedať a Informácie sme museli

získavať z iných zdrojov.

AK CHÝBA POLOVICA BANKOVKY

Všetky podmienky výmeny poškodených bankoviek platia pri miernejšom poškodení, ak však potrebujete vymeniť viac poškodenú bankovku, všetky spomínané pobočky si dvakrát rozmyslia, či od vás neupotrebitelnú bankovku vezmú. Počítajte s tým, že ak ste bankov-

Náhradu však neočakávajte ak je podozrenie, že eurobankovky a euromince sú falšované, alebo pozmenené, za úmyselne poškodené euromince, napríklad za euromince s vyvrtaným otvorom, za úmyselne znehodnotené alebo poškodené eurobankovky, za necele euromince, ak ich poškodením bol spáchaný trestný čin alebo ak pochádzajú z trestného činu. Náhradu nedostanete ani za bankovky a mince poškodené za účelom ich znehodnotenia (výrazne označené textom "SPECIMEN" alebo "VZOR", alebo bankovky, ktoré sú poškodené prederaním piatimi pravidelnými otvormi). Takto poškodené eurobankovky a euromince vám odoberú bez náhrady a vydajú vám potvrdenie o odobratí.

-red-

ZMLUVU PODPÍSAJI NA STANICI

Vzájomné vzťahy medzi Dolnou Strehovou a Mestom Szécsény a ich obyvateľmi sú na veľmi dobrej úrovni už niekoľko rokov. Na športoviskách zvädzajú súboje športovci, na pódiumoch umelci a stretávajú sa aj predstavitelia oboch priateľených strán pri riešení problémov, ktoré trápia sever Maďarska podobne ako juh Slovenska.

Zmluvu o priateľstve primátorka Szécsényu Dr. Erzsébet Fábián-Serfőző a starosta D. Strehovej Ing. Dušan Mališ slávnostne podpísali pred budovou železničnej stanice.

Oficiálny ráz týmto priateľským stretnutiam dala primátorka Szécsényu Dr. Erzsébet Fábián-Serfőző a starosta D. Strehovej Ing. Dušan Mališ slávnostným podpisom zmluvy o priateľstve a spolupráci v rôznych oblastiach kultúrneho, športového a spoločenského života o-

byvateľov oboch obcí. Obaja predstavitelia zmluvu slávnostne podpísali pred budovou vyzdobenej železničnej stanice v Szécsényi počas vlkovej parády, ktorú v tomto meste už tradične pripravujú vo sviatočný prvomájový deň. Zaplnené peróny stanice tleskali tomuto aktu potvrdenia cezhraničnej spolupráce a rozvíjaniu priateľských vzťahov na Slovensko-maďarskom pohraničí. **-P.G.-**

Návštevníkov podujatia potešili členovia FS Prameň z D. Strehovej rezkými piesňami a tancami.

Vy sa pýtate, vláda odpovedá

Vyberáme z vašich otázok, ktoré ste prostredníctvom Pokroku adresovali členom slovenskej vlády. Ešte pred výjazdovými zasadnutím vlády sme vás vyzvali, že sa môžete členov vládneho kabinetu prostredníctvom Pokroku spýtať na čokoľvek. Postupne budeme vaše otázky aj s odpoveďami príslušných ministrov uverejňovať. Keďže sme si nedávno pripomenuli sviatok všetkých mám, uverejňujeme otázku našej čitateľky Evy (27r.) z V.Krtíša, ktorá nám napísala:

" O niekoľko týždňov sa stanem matkou a rada by som mala ešte raz potvrdené, aký rodičovský príspevok môžem očakávať a ako si ho mám uplatniť."

Rodičovský príspevok je od 1.1.2010 zvýšený v sume 256 eur mesačne poskytovaný rodičovi, ako oprávnenej osobe, najdlhšie do dovŕšenia dvoch rokov veku dieťaťa, ak sa rodičovi pred vznikom nároku na rodičovský príspevok vyplácalo materské z dôvodu riadnej starostlivosti o toto dieťa alebo obdobná dávka v členskom štáte EÚ, alebo ak sa nevyplácalo materské alebo obdobná dávka v členskom štáte EÚ a rodič bol v posledných dvoch rokoch pred narodením dieťaťa najmenej 270 dní nemocensky poistený.

Ak si rodič uplatňuje nárok na výplatu rodičovského príspevku od 1.1.2010, uplatňuje si ho na základe písomnej žiadosti, pričom k žiadosti je povinný preukázať nárok na materské alebo splnenie doby nemocenského poistenia, najmenej 270 dní v posledných dvoch rokoch pred narodením dieťaťa. Obe potvrdenia na základe žiadosti poistenca vystaví sociálna poisťovňa. Žiadosť o rodičovský príspevok je dostupná u platiteľa, ktorým je úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, príslušný podľa miesta trvalého pobytu žiadateľa. Žiadosti možno získať

aj na webovej stránke Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR www.employment.gov.sk.

Ak ide o poberateľa rodičovského príspevku, ktorému bol priznaný pred 31.12.2009, čiže už má písomnú žiadosť o rodičovský príspevok uplatnenú, tento poberateľ má v žiadosti doklad o nároku na materské, len listom požiada platiteľa o výplatu zvýšeného rodičovského príspevku v sume 256 eur.

Potvrdenie o nároku na materské je teda žiadateľ povinný predložiť

len v prípade ak: * je potrebné zistenie trvania podmienok nároku na rodičovský príspevok počas starostlivosti o ďalšie narodené dieťa (za účelom rozhodovania o nároku na rodičovský príspevok), * alebo ide o nového žiadateľa o rodičovský príspevok. Rodičovský príspevok v sume 256 eur je možné poskytnúť od 1.1.2010, pričom nárok na výplatu zaniká uplynutím šiestich mesiacov od posledného dňa v mesiaci, za ktorý patril. Prvý raz bude rodičovi, ktorý o to požiadal včas vyplatený rodičovský príspevok v sume 256 eur v mesiaci február 2010, za mesiac január 2010 a to podľa spôsobu, ktorý si rodič uviedol v žiadosti. Výplata sa realizuje poštovým okruhom alebo na účet žiadateľa v banke.

ŠIROKOROZCHODNÁ TRÁŤ Povedie do Lučenca

Na stretnutí v Čelároch 29.4. prišiel medzi predstaviteľov samospráv a regionálnych rozvojových agentúr aj poslanec NR SR za SMK. Ivan Farkas, ktorý prítomných informoval o stratégii vlády pri rozvoji železničnej siete na Slovensku. Ako povedal, v plánoch Železníc SR je vybudovať širokorozchodnú trať až do Lučenca. Je to hlavne záujem obchodníkov z ďalekej Ázie. Kým teraz loďou príde tovar z Číny do Európy za 19 dní, železnicou by to bolo za necelý týždeň. Trať by bola prínosom aj pre tento región, zvlášť keď financovanie na seba vezmú obchodníci z Ázie.

Náklady na celú výstavbu širokorozchodnej trate by mali presiahnuť až 22 miliárd eur.

Iniciátori pripravovaného projektu obnovy sprevádzkovania železnice na trati Lučenec-Šahy pri tejto príležitosti informovali prítomných, že do 31.7. tohto roku budú známe všetky podklady, ktoré už niekoľko mesiacov zbierajú v okolí budúcej trate. Tieto by mali dokázať oprávnenosť požiadavky obnoviť prepravu na tejto trati, ktorá bola prerušená v rokoch po skončení 2. sv. vojny.

-P.G.-

STAVBA MOSTA NA RÁROŠI SA UŽ ZAČALA

Starosta obce Čeláre v spolupráci so susednou obcou na maďarskej strane Ludányhalászi, pripravili vo štvrtok 29.4. v rámci projektu cezhraničnej spolupráce stretnutie staviteľov mostov cez Ipeľ s predstaviteľmi samospráv na oboch stranách Ipeľa.

Na tomto stretnutí informovali kompetentní na pokračujúcich prípravách výstavby mostov v Rároši i v Peťove. Ako sa prítomní dozvedeli pri riešení vlastnických a majetkových záležitostí sa zistilo, že niekoľko metrov hraničnej rieky Ipeľ je na slovenskej strane v súkromných rukách. Preto musela byť stavba o 10 m posunutá. Ale v súčasnej dobe sa už na stavenisku začína stavebný ruch a podľa techník i stavbárov je dátum odovzdania stavby 30.11. 2010 reálnym.

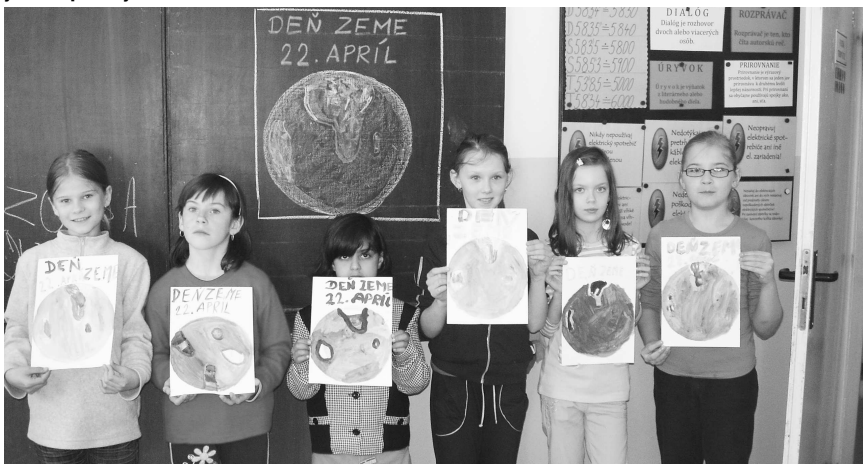
Trošku iná je situácia v Peťove, kde museli vyhlásiť druhé kolo výberové-

ho konania. Výsledky prvého napadol subjekt, ktorý skončil na 4. mieste. Mal 5 pripomienok, z ktorých sa 3 zamietli hneď, ale aj tak museli vyhlásiť 2. kolo. V stredu 5.5. uplynula 30 dňová lehota na podanie námietok voči výsledkom druhého výberového konania a do 8 dní sa znovu môže podpísať zmluva s dodávateľom stavby. V lete by sa tak mohlo začať stavať aj v Peťove. Most by sa mohol v tomto roku aj dokončiť, ale prístupová cesta asi až na budúci rok.

-P.G.-

DEŇ ZEME - DEŇ AKO KAŽDÝ INÝ, NO PREDSA NIČÍM VÝNIMOČNÝ

Pre nás, žiakov a učiteľov na I. stupni určite. Dátum 22.4. vnímame ako sviatok Zeme, ako narodeniny Zeme - modrej planéty. A sviatok treba osláviť, pripomenúť si, pretože Zem si to zaslúži. Poskytuje nám životné prostredie, a aby bolo zdravé, a aby bolo zdravé, o to sa treba pričiníť, lebo čím ďalej, tým viac sa znižuje ozónová vrstva, ohrozená je biodiverzita, atmosféra sa otepľuje a odpadu je stále viac a viac.

Dolnostrehovskí žiaci I. stupňa oslávili Deň Zeme aj spolu so svojimi učiteľmi v skvelej nálade. Všetci sa naučili, že ak chceme oslavovať "narodeniny" Zeme aj v budúcnosti, musíme si našu planétu chrániť

Ludstvo sa začalo spamätávať doslova v hodine dvanásť. Na čele tohto snaženia stojí Európska únia. V praxi to znamená, že sa zavádzajú také opatrenia, ktoré buď obmedzia, alebo úplne zabránia rastu vypúšťaných škodlivín do ovzdušia, do vôd či pôdy. Sprisňujú sa aj kritéria na nakladanie s odpadom a podnikajú sa rôzne kroky na záchranu ohrozených druhov rastlín a živočíchov. A o to sa musíme pokúsiť všetci, kaž-

dý v rámci svojich možností, vo svojom bydlisku či na pracovisku. My sa o to pokúšame, o čom svedčia aj naše aktivity. Sme zapojení do medzinárodného projektu Zelená škola a príjme všetky úlohy, ktoré nám z projektu vyplývajú. Počas celého roka napríklad zbierame a separujeme odpad, chránime zeleň v okolí školy a podobne. "Narodeniny Zeme" sme si pripomenuli rôznymi aktivitami: Každý učiteľ si zvolil tú svoju, pri ktorej sa vystriedali všetci žiaci I. stupňa. V 1. triede Mgr. Lívia Frečková preberala so žiakmi pravidlá ochrany Zeme - "Desatoro pre Zem", deti si vyskúšali aké je to byť stromom, dostávali hádanky a mali nakresliť plagát - separovanie odpadu. V 2. triede Mgr. Zuzana Bablenová premietala prezentácie: Naše lesy, Najkrajšie výtvyry prírody, Príroda Slovenska. Tretiaci v skupinách spolu s Mgr. Martou Kmieniakovou pripravovali ovocné misy a tanieri, v rámci aktivity Ochutnávka plodov Zeme. Štvrtý ročník pod vedením Mgr. Vladimíra Šmelka maľoval

planétu Zem na výkresy, ako vzor slúžil glóbus. Zo svojich výtvorov si urobili v triede výstavku. Na záver si žiaci vyskúšali svoju pamäť, keď mali zhmúť a porozprávať, čo všetko počas dňa robili - ako oslávili Deň Zeme. Na pamiatku narodenín Zeme každý žiak dostal "Diplom za aktivitu". "Narodeninová" oslava dopadla skvele, deťom sa páčila a okrem usmiatek tvárí počas všetkých aktivít si určite zapamätajú, ako sa majú k našej planéte správať.

Kolektív učiteľov
I. stupňa, ZŠ s MŠ
v D. Strehovej

Zelená škola

Aj dolnostrehovská škola patrí do celosvetovej siete ekoškôl

Zelená škola je medzinárodný certifikačný program, ktorý je súčasťou celosvetovej siete Ekoškôl (Eco-schools). Hlavným cieľom programu je pomôcť školám nájsť cestu zmeny vedúcej k zdravejšej, "zelenšej" a aktívnejšej škole a spoločnosti. Vychádza z princípu, že nie je možné sa o problematiku životného prostredia len učiť, ale že je nevyhnutné sa zároveň snažiť o zmenu v našom konaní.

Program Zelená škola podporuje činnosti vedúce k environmentálnemu správaniu sa slovenských škôl, ako je prevádzka školy v medziach platných environmentálnych právnych predpisov, prevencia pred znečisťovaním a poškodzovaním životného prostredia, udržateľná spotreba zdrojov, environmentálna výchova a vzdelávanie.

Proces Zelenej školy je holistický-celostný. Zahŕňa celú školu - žiakov, učiteľov, nepedagogických pracovníkov spolu s členmi miestnej komunity - rodičmi, samosprávou, médiami, miestnymi organizáciami a firmami. Podporuje tímovú prácu a pomáha vytvárať spoločné pochopenie pre spôsob fungovania školy, ale aj komunity, ktorý rešpektuje a chráni životné prostredie. Program Zelená škola sa na Slovensku realizuje od roku 2005 a v škol-

skom roku 2009/2010 sa o získanie certifikátu uchádza 120 škôl, medzi ktorými je aj naša škola.

Do projektu sme sa zapojili už po štvrtýkrát. V predchádzajúcich troch ročníkoch sme stále získali titul "Zelená škola". Naša škola sa právom pýši vlajkou a príslušným certifikátom. V rámci okresu je naša škola jedinou, ktorá nosí tento titul.

V tomto školskom roku náplňou programu je splniť 7 krokov Zelenej školy. Hneď na začiatku školského roka sme si vytvorili "Kolégium Zelenej školy", je to vlastne pracovný akčný tím, ktorý organizuje a riadi aktivity programu na škole.

Ďalším krokom bolo vypracovanie "Environmentálneho auditu" školy, ktorým sme získali prehľad o vplyvoch prevádzky školy na životné prostredie. Po týchto dvoch krokoch sme vypracovali

"Environmentálny akčný plán", čo je vlastne súbor úloh a opatrení, splnením ktorých sa zlepši niektorá z oblastí pôsobiacich na životné prostredie. Mali sme možnosť vybrať si z týchto tém: voda, odpad, energia, doprava a ovzdušie, zelené obstarávanie, zeleň a ochrana prírody. Zvolenou prioritnou témou našej školy je "odpad". Stanovili sme si nasledujúce ciele: **1. Informovať širokú verejnosť o problematike odpadu, 2. začať zbierať druhotné suroviny, 3. triedenie odpadu v triedach a vo všetkých priestoroch**

školy, 4. zber druhotných surovín od starších občanov v obci, 5. zrealizovanie zbierky pre detský domov a charitu.

Cieľom ďalšieho kroku "Monitorovanie a priebežné hodnotenie akčného plánu" je zabezpečiť plynulý proces dosahovania cieľov a včasné rozpoznanie prekážok. Podstatou piateho kroku je starostlivé rozpracovanie prierezovej témy environmentálna výchova v Školskom vzdelávacom programe.

Šiestym krokom programu "Informovanie a zapojenie komunity" je podpora lokálnej súdržnosti a environmentálna osвета obyvateľstva. Posledným krokom je vypracovanie "Eko-kódexu", ktorého cieľom je verejnú prehľadnosť postojov a hodnôt školy vo vzťahu k ochrane životného prostredia.

Na záver si položme otázku: Aký je prínos programu Zelená škola pre žiakov, rodičov, školu a pre širokú verejnosť? Škola zapojená do programu dáva zreteľne najavo, že jej záleží na životnom prostredí a osud budúcej generácie jej nie je ľahostajný. Aktívne reaguje na environmentálne problémy a zmeny v ľudskej spoločnosti. Dáva svojim žiakom možnosť prežívať aktívne občianstvo, získavať vedomosti učením sa zážitkom, tráviť viac času v prírode, naučiť sa ju vnímať a chrániť ju.

Kolégium Zelenej školy ZŠ s MŠ v Dolnej Strehovej

Navštívili splnomocnenca Vlády SR pre rómske komunity

Splnomocnenec Vlády SR pre rómske komunity Ľudovít Galbavý prijal 27.apríla vo svojej kancelárii v Bratislave predsedu OZ Pre rómske komunity a predsedu Rómskej iniciatívy Miroslava Bartoša, ml., ktorého doprevádzali z výboru Občianskeho združenia a Rómskej iniciatívy Miroslav Vagai, ml., Iveta Eremiašová a bývalý predseda Rómskej iniciatívy Miroslav Bartoš. Témou rozhovoru boli rómska

problematika, jej riešenie, zamestnanosť, aktivačné a dobrovoľnícke práce, bytová otázka.

Splnomocnenec Vlády SR pre rómske komunity Ľ. Galbavý prisľúbil, že v najbližšej dobe rád navštívi mesto V. Krtíš a situáciu sa bude snažiť riešiť. Budú ho doprevádzať výbor Rómskej iniciatívy, OZ Rómskej komunity pod vedením M. Bartoša, ml.

- red. -

Splnomocnenec vlády SR pre rómske komunity Ľ. Galbavý (druhý zľava), M. Vagai, M. Bartoš, ml., I. Eremiašová

Zem je naša matka, veď je taká sladká

Napriek tomu, že deň Zeme by sme mali oslavovať prostredníctvom svojho konania 365 dní v roku, 22. apríl je príležitosťou pre zdôrazňovanie faktu, že predovšetkým ľudská ľahostajnosť je príčinou väčšiny problémov životného prostredia.

Aj tento rok pri príležitosti Dňa Zeme sa žiaci ZŠ na Námestí A.H. Škultétyho vo V. Krtíši naučili, ale pracovali na projekte environmentálnych aktivít pod názvom: „Zodpovednosť za našu planétu.“ Úlohou žiakov bolo vytvoriť čo najkrajší plagát a nástenku, ktorými

sa malo upozorniť na problémy životného prostredia. Žiaci niektorých tried tvorili básne a do slov vložili svoje myšlienky a slová spolupatričnosti k našej planéte a naznačili, že si uvedomujú, čím my ľudia našej Zemi ubližujeme.

**Zem je naša matka,
veď je taká sladká!
Svoje plody dáva nám
Chráňme ju bez zábran.
Vždy, keď ráno slzí,
pripomína slzy,
plače lúka, plače les,
zachráňte ma ešte dnes!
Do zberu dám plasty, plechy,
nenahádzem ich do rieky!
Zvonček zvoní na stráni,
Ďakujem, záchranári!**

Žiaci 6.C.triedy oblečení v zelenej farbe, zdôraznili pocit spolupatričnosti k Zemi

Mladší aj starší žiaci vysadili stromčeky v Domove dôchodcov a v priestoroch okolia našej školy. Zástupcovia všetkých tried II. stupňa kreslili na 15 metrov dlhý plagát svoje predstavy súvisiace s tematikou Dňa Zeme, ktorý je momentálne vyvesený na chodbe našej školy. Každá trieda potom dostala úlohu zhotoviť zvierat z odpadového materiálu. A tak by ste našli v našich triedach: krásneho slona, lienku, včelu, stonožku či žirafu vytvorené poväčšine z kartónového pa-

piera a PET fľaš, krokodila a žraloka z tetrapakových obalov, či rybu z vrchnákov PET fľaš. Jednotlivé projekty a výrobky z odpadu sú vystavené v triedach našej školy.

Kým v triedach a na chodbe prebiehali spomínané aktivity v priestoroch jedálne sa konala BURZA NEPOTREBNÝCH VECÍ. Všetko, čo doma odkladáme, dostávame do daru rôzne drobnosti, „čačky-hračky“, plyšáky... mohli návštevníci burzy kúpiť za symbolickú cenu: 20, 30 centov, 1 euro. Vládla tu úžasná atmosféra ako na dobre známom poľskom trhu. Zástupcovia všetkých tried mali svoje predajné miesta a ponúkali, jednali sa, tešili sa z predaného a kupujúci objavili medzi toľkým množstvom, pre niekoho už zbytočnosť, vec za super cenu, ktorou potešili seba alebo niekoho blízkeho. A keby niekto hľadal rekord do Guinnessovej knihy, u nás v tento deň by našiel takmer všetkých žiakov a vyučujúcich oblečených v zelenej farbe, čím sa tiež zdôraznil pocit spolupatričnosti k našej Zemi a vyjadrili sme, že nám táto problematika nie je vôbec ľahostajná.

- Mgr. VERONIKA MARCINEKOVÁ
a Mgr. MARTINA JAČMENÍKOVÁ -

Prebudili čaro našej Zeme - prírodu

"Ahoj, Zem! 22.apríla máš sviatok, prajeme ti priezračnú vodu, čerstvý vzduch, nádherný farebný život nás všetkých - na planéte Zem."

V MŠ na Ul. Červenej armády deti, rodičia a zamestnanci oznamovali deň "D". Každé dieťa so svojimi rodičmi prišli s darmi Zeme. Priniesli stromčeky, kvety, kríky a ovocné stromy (žiaľ, tieto nám niekto ukradol). Dary Zeme nás tešia svojou krásou. Zároveň s nimi dýchame zdravý vzduch. Krásou pre oči sú kvety, ktoré kvitnú do neuveriteľnej krásy. Deň Zeme si pripomíname aj preto, aby sme si raz do roka (u nás už denne),

pripomenuli svoju závislosť na cenných daroch, ktoré sú nám prostredníctvom nej poskytované. Aby sme si hlbšie uvedomovali, že zemské zdroje sú nevyčerpatelné a všetko živé na tejto planéte je vzácné, obdivované, ale veľmi krehké. Ľudstvo však pácha na svojej živiteľke ťažko odpustiteľné a sebecké bezprávie, ktorého dosah ani najcitlivejší a najmúdrejší, nedokážu v celej jeho mnohorakosti pôsobenia predvídať. Geniálna do-

konalosť nespočetných väzieb vzájomnej užitočnosti všetkého živého a zdanlivo neživého, čím je Zem obdarená, by nás mala naplňať nie majetníckym nutkaním ovládať a drancovať. Naopak, s verným úžasom, obdivom a pokornou túžbou učiť sa od Zeme a chrániť jej poklady pre budúcu generáciu ľudí a ostatných tvorov. Náš deň sme začali programom imaginárneho stromu, poskladaného z detských teličok a igelitových tašiek. Na kopci sme sa všetci pochytili za ruky a urobili sme veľkú zemeguľu. Okolo nej "poletovali" deti, ktoré sa čarovným

prútkom z rozprávky premenili na motýle, lienky a pestrofarebné kvietky. Spevom a tancom a uložením sa do trávy okolo celej zemeguľy, prebudili sme čaro našej Zeme - prírodu. Bol to nádherný pohľad na všetky detúrence, ktoré si s chuťou líhali do zelenej trávy. Na koniec si každý škôlkár vysadil svoje vlastné dary Zeme, o ktoré sa budeme spoločne starať. Vopred ďakujeme dobrým ľuďom, že nám pomôžu chrániť naše okolie. Ďakujeme rodičom a deťom, že sa podieľali na tomto podujatí, všetkým zamestnancom škôlky a tebe živiteľka naša Zem, ďakujeme tiež.

- YVETTA
NOVÁKOVÁ,
pedagóg -

Učiť sa úcte k Zemi je potrebné už od útleho detstva